Parašė Martynas Mikelionis
Šeštadienis, 18 Vasaris 2012 12:04

Pabandykime paanalizuoti kokia priežastis to, kad padidėjo avižėlių, pagamintų iš sunkiųjų lydinių ir grynųjų metalų populiarumas, turinčių didesnį nei švino tankį? Atrodo juk pagaminti ir apdirbti jas žymiai sunkiau ir ilgiau užtrunka, o medžiagos žymiai brangesnės ir sunkiau gaunamos. Viena iš populiarumo priežaščių tai formos ilgaamžiškumas, kuri nesikeičia netgi po laiko ir žūklių sugadintų kabliukų perlitavimo. Tai reiškia – sėkminga (o tokios, nors ir retai tačiau pasitaiko) avižėlė po „avarijos" gali būti visiškai atstatyta. Tačiau pagrindas – tai minimaliai įmanomas dydis. Daug sunkesnis, nei švinas, lydinys, tam tikrų technologijų pagalba, leidža pagaminti avižėlę labai mažo dydžio. Toks masalas paprasčiausiai nepakeičiamas esant prastam kibimui. Pirmosiomis „sunkiosiomis" avižėlėmis apsiginklavo sportininkai.

Pradžioje mes apibūdinkime, kas tai yra maža avižėlė. Aišku, kad vienomis sąlygomis 5 mm avižėlė gali pasirodyti maža, o kitomis 2 mm avižėlės skersmuo jau yra pakankamai didelis.

Tokiu būdu tarkime, kad stovinčiam vandeniui ir mažoms upėms Rusijos vidurinėje juostoje, avižėles 2 mm ir mažesnio skersmens galime skaityti mažomis. Sportiniame pasaulyje jos gavo gan tikslų pavadinimą «МИКРУХИ». Viršutinė tokios avižėlės riba 2 mm o apatinės apie 1,1 – 1,2 mm o gal ir dar mažiau tačiau tam reikalingas osmis(OS). Šio metalo tankis 23, o kaina žymiai lenkia auksą. Jo panaudojimas kaip medžiagos gaminti avižėlėms aišku perdėtas. Tačiau platininės avižėlės vienetinius modelius galima atrasti. Pagrinde, sunkių ir mažų avižėlių gamyboje yra naudojamas volframas ir jo lydiniai turintys 16,5 – 18,6 tankį. Kartais naudojamas auksas ne žemesnės nei 900 prabos, tačiau tai jau yra brangoka. Tik pakankamai neseniai žūklės sporte pradėjo mažėti tokia „auksinė karštinė", kada dauguma norėjo įsigyti (pasigaminti) avižėlių iš aukso. Dėl mažo svorio, švino panaudojimas praktiškai neįmanomas.

Avižėlių formos ir konstrukcinės savybės labai skirtingos, tačiau mes apsistosime ties pačiomis paprasčiausiomis ir labiausiai paplitusiomis.

Avižėlės korpusas pragręžtas kiauryme valui ir skylute kabliukui. Bet kokiam metalo pašalinime, ar tai skylutė, ar tai briauna, yra sumažinamas avižėlės svoris. Mažoms avižėlėms tai labai svarbus akcentas ir to nevalia pamiršti.

Labiausiai paplitusios mažų avižėlių formos tai lašelis ir šratelis. Turbūt galima galima naudoti ir „skruzdėlę" tačiau tai dar reikia patikrinti. Tokių paprastų formų pasirinkimas yra lengvai paaiškinamas. Žaidimas su maža avižėle, bet kokios formos, atrodo kaip drebėjimas ar judejimas vietoje su judėjimu vertikale. Mikro avižėlės išprovokuoja žuvį kibti savo mažo dydžio dėka. Tarp kitko svarbu ne tik jos skersmuo ar ilgis, bet ir subjektyvus paviršiaus vertinimas vizualiai. Būtent todėl tinkamiausios kompaktinės formos be jokių papildymų – maksimaliai panašios į šratą ar lašelį. Nors vizualiai lašelis ir atrodys tokio pat dydžio kaip šratelis, tačiau svers daugiau. Jeigu su šrateliu viskas kaip ir aišku, tai lašelio formos avižoms svarbu skersmens ir ilgio santykis. Manau, kad 1,25 : 1,5 – artima ir optimali proporcija.

Kabliukas – pati atsakingiausia avižėlės dalis. O mažai avižėlei šis teiginys teisingas dvigubai. Kabliukas ne didesnis nei 22, dažnai 24 ir 26 numerio. Kabliuko kotelio storis ne didesnis nei 0,27 mm. Toks kabliukas be problemų leidžia užkabinti pašarinę uodo trūklio lervą (džokerį). Kabliuko atsikišimas (atstumas tarp kabliuko smaigalio ir avižėlės krašto) mažas arba vidutinis.

Mažas – kai kabliuko smaigalys atsilieka nuo avižėlės korpuso ne daugiau 1 mm o kartais ir baigiasi ties avižėlės kraštu. Vidutinis – smaigalys 2 – 3 mm nuo krašto. Renkantis avižėles su skirtingu kabliuko išdėstymu kreipiamas dėmesys į du momentus – žvejo reakcijos greitis į kibimą ir pačios žuvies pasikirtimas. Pačios žuvies pasikirtimas ant kabliuko priklauso ne tik nuo pačio gaminio kokybės, bet ir nuo jo išsidėstymo avižėlės atžvilgiu. Jeigu kabliuko išlinkimas yra mažas tada pasireiškia visi tokio kabliuko trūkumai, labai svarbu kokio dydžio kabliuko išlinkimas kūnelio atžvilgiu. Trumpesnis kabliukas daro avižėlę maksimaliai kompaktišką. Tie patys kabliukų modeliai su skirtingu jų išsikišimu gali laikyti užkibusią žuvį idealiai o gali ir dirbti „tuščiai". Tame ir slypi pagrindinė priežastis kodėl daugiausia naudojami kabliukai su platesniu linkimu. Taigi nuo valo kiaurymės priklauso kabliuko smaigalio kryptis, tai labai pasireiškia efektyviame pakirtime. Tačiau valo kiaurymės vieta daugiau apsprendžia tinkamą avižėlės žaidimą.

Kiaurymės vieta valo atžvilgiu:

Svorio centre – tai gaudymas virpinant avižėlę šalia dugno ir darant nedidelį 10 – 15 cm pakėlimą. Tokia avižėlė tinka smulkiam , „ešeriniam" avižėlės virpinimui ir masalo naudojimui. Masalas palenks avižėlę kabliuku žemyn.

Už svorio centro – tai gaudymas viduriniuose vandens sluoksniuose be kėlimo apribojimų. Toks kiaurymės išdėstymas suteikia plačiausias galimybes žaisti avižėle. Masaliukas gali aktyviai sukinetis aplik savo ašį, paliekant kabliuką išorėje. Teisingas žaidimas tokia avižėle leidžia gaudyti net ir be masalo.

Iki svorio centro – gaudymui su stovinčiu masalu ar lengvai judančiu šalia dugno. Šiuo atvėju kabliukas stovi kampu dugno atžvilgiu, tuo padėdamas žuviai įsiurbti masalą.

Na dabar apie pačias kiaurymes valui. Ir taip yra aišku, kad kuo mažesnė tuo geriau, tačiau yra ir technologinių galimybių riba. Storas grąžtas patikimesnis grąžiant kiaurymes kietuose metaluose, tačiau šiuo atvėju jums nepavyks neprarasti avižėlės svorio. Siauro skersmens grąžtas atvirkščiai – išsaugos svorio praradimą, tačiau labai padidės rizika sulaužyti patį grąžtelį.

Taigi pasikliaunant elementariomis geometrijos ir fizikos žiniomis, galima paskaičiuoti ir atsakyti į vieną klausimą: koks valo kiaurymės ir kabliuko kiaurymės skersmuo yra tinkamas ir koks netinkamas. Labai mažiems avižėlių dydžiams pilnai pasiekiamas valo kiaurymės skersmuo lygus 20 proc avižėlės diametro, o kabliuko atitinkamai kabliuko skersmuo plius 0,2 mm. Apsaugoti valą nuo trūkimo padeda kembrikas, įstatytas į avižėlės kiaurymę.

Išsakysiu visus jaudinančią nuomonę, kad spalva įtakos kibimui nedaro. Reikalingos tamsios avižėlės ir avižėlės metalo blizgesio. Visi kiti varijantai (auksas, varis, alavas, spalva ir t.t.) reikalingi daugiausia žvejui užkibti prie parduotuvės prekystalio, nes žuvis po ledu praradusi bet kokią spalvų sampratą.

Kai kurios papildomos, tačiau ne mažiau svarbios mažų avižėlių panaudojimo sąlygos:

• Avižėlė turi būti taisyklingos geometrinės formos, t.y. kad ji skęsdama be masalo nesivartytų ir nesisuktų apie savo ašį. Priešingu atvėju valas susisuks ir greičiausiai tikėtina supins mazgus. Pasakos apie įpatingai kibias avižšles ir yra pagrystos šiuo reiškiniu. Savaime suprantama kad besisukanti avižėlė labiau traukia žuvį, tačiau rezultatas – kibimų yra o žuvies ne.

• Preliminarūs nukrypimai nuo diametro negali būti didesni nei 0,02 mm o per ilgį – 0,2-0,3 mm.

• Labai svarbus komponentas – valas. Nuo jo priklauso ne tik avižėlės darbas, kiek pats avižėlės paskandinimas į norimą gylį. 1,5 mm diametro avižėlėms ne storesnis nei 0,05 mm, 1,8 mm ne storesnis nei 0,07 mm, o 2 mm diametro avižėlėms ne storesnis nei 0,08 mm.

• Valo diametrą reikia pamatuoti mikrometru nenaudojant spaudimo, t.y. lengvai, nesuspaudžiant valo tarp mikrometro žnyplių. Valo storis nurodytas ant pakuotės dažniausiai tik orientacinis.

• Tarp kitko gaudant jautria sistema reikia atsisakyti pirštinių.

Autorius: Виктор Киселев

Pagal žurnalą “Рыбацкое подворье”Nr.1

Iš rusų kalbos vertė: *Marciusxxxx Martynas Mikelionis*